

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

De Minister van Infrastructuur en Milieu
Mw. Drs. M.H. Schultz van Haegen
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon
mw A.L. Ooms-Wilms
BEL/IOT

Telefoonnummer +31235143472
oomsa@noord-holland.nl

1 | 4

Betreft: waterplantenproblematiek zuidelijk IJsselmeergebied

Verzenddatum

Excellentie,

Kenmerk

630467/899477

Graag brengen wij de waterplantenproblematiek in het zuiden van het IJsselmeergebied vanuit het gezichtspunt van provincies en gemeenten onder uw aandacht. Wij willen daarbij tot een oplossing komen voor deze problematiek in het hele gebied, en zoomen in deze brief in op het Markermeer IJmeer en in het bijzonder het Hoornse Hop. Wij verzoeken u om aan Rijkswaterstaat de ruimte te geven in beleid en middelen om oplossingen te zoeken voor de waterrecreatie bij het regulier beheer van het rijkswater. Voor de problematiek in de randmeren verwijzen wij naar de brief van 18 januari 2017 van de waterrecreatiepartijen over de waterplantenoverlast in de randmeren (kenmerk FB/01.003), die wij als overheden van harte ondersteunen.

Uw kenmerk

Waterrecreatie is belangrijk in het IJsselmeergebied, het Blauwe Hart van Nederland. De provincies Noord-Holland en Flevoland hebben recent beleid hiervoor ontwikkeld in respectievelijk hun Visie op Waterrecreatie in Noord-Holland 2030 en de Flevolandse Visie Recreatie en Toerisme. De gezamenlijke ambitie is van het zuidelijk IJsselmeergebied (Markermeer IJmeer tezamen met de randmeren) een aantrekkelijk samenhangend waterrecreatiegebied te maken voor de verschillende doelgroepen zoals de riviercruisevaart, grote boten (staande mastroute), de chartervaart en de kleine pleziervaart. Er wordt komende jaren geld geïnvesteerd om cruciale verbindingen voor de vaarrecreant te realiseren zoals bij Naarden. Bovendien wordt geïnvesteerd om waterrecreatie en toerisme met andere beleidsvelden mee te koppelen, waarbij beleving en bekendheid centraal staan. Daarbij worden nauwkeurig de ontwikkelingen in waterrecreatie gevolgd. Daarnaast wordt secuur gekeken hoeveel ruimte er is voor de waterrecreatie als nevenfunctie naast de leidende natuurdoelen voor het gebied zoals

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

gesteld door de Kaderrichtlijn Water en Natura 2000 en uitgewerkt in het Natura 2000 beheerplan IJsselmeergebied dat momenteel ter visie ligt.

Probleem

In het Markermeer-IJmeer speelt de waterplantenproblematiek op de vaarroute tussen Hoorn en Edam-Volendam, waar de waterplanten zich uitbreiden en volgens de laatste inzichten waarschijnlijk een blijvend probleem zijn. Een prettige vaarbeleving wordt in de zomer ernstig belemmerd door de waterplanten. De jachthavens zijn slecht bereikbaar over het water, met als gevolg dat de bestedingen in kustgemeenten teruglopen. De veiligheid op het water komt ook in het geding.

Rijkswaterstaat maait bij overlast van waterplanten niet buiten de vaargeul. In het Hoornse Hop is geen vaargeul van Rijkswaterstaat gelegen, waardoor zij op basis van het huidige beleid geen taakstelling heeft om in het Hoornse Hop waterplanten te maaien. Het eenmalig in het hoogseizoen maaien van de waterplanten op deze route en de toegangen tot de jachthavens buiten de vaargeul, zorgt ervoor dat de beschreven situatie hanteerbaar blijft.

Pilot

In 2015 heeft de provincie Noord-Holland met de gemeenten Hoorn, Zeevang, Edam-Volendam en Waterland het initiatief genomen voor een pilot maaibeheer Hoornse Hop en een werkgroep maaibeheer opgericht om samen met private partijen te komen tot duurzame afspraken over het beheer. Vervolgens zijn in de zomer van 2015 in opdracht van de gemeente Hoorn voor het eerst een aantal plekken met fonteinkruiden met een NB-wet vergunning gemaaid. Voor 2016 en 2017 is deze pilot verlengd, om een oplossing te kunnen bieden voor de periode tot aan de realisatie van de Luwtemaatregelen Hoornse Hop. Daarbij is in de zomer van 2016 de samenwerking met Rijkswaterstaat gestart om met hun recente waterplantengegevens de te maaien plekken te bepalen. Daarnaast heeft de werkgroep nagedacht over het fysiek markeren van de haventoeegangen en het gebied met waterplanten en bovendien het beter informeren van de waterrecreant.

Constatering

In de reguliere taakuitoefening van het vaarwegbeheer maait Rijkswaterstaat alleen de vaargeul bij waterplantenoverlast en niet buiten de vaargeul waar de pleziervaartuigen varen. De verantwoordelijkheid voor de taakopvatting van Rijkswaterstaat in de uitvoering wordt bepaald door de aansturing vanuit uw Ministerie. Tot op heden wil Uw Ministerie op geen enkele wijze verantwoordelijkheid nemen voor de waterplantenoverlast buiten de vaargeul, terwijl het gehele Markermeer IJmeer rijkswater is en de genomen maatregelen in het kader van de Kaderrichtlijn Water juist verder reiken dan de vaargeul alleen.

Pragmatische insteek

Bij de planuitwerking van het project Luwtmaatregelen Hoornse Hop, dat zou moeten leiden tot meer waterplanten, is door Rijkswaterstaat vanuit het omgevingsmanagement een parallel traject gestart om te komen tot een duurzame oplossing voor de waterplantenoverlast voor de waterrecreatie. Deze proactieve en pragmatische inzet van Rijkswaterstaat om dit maatschappelijk probleem met de overheden en waterrecreatie samen op te lossen, hebben wij en de waterrecreatiepartijen zeer gewaardeerd. Er is een inregelplan waterplanten met oplossingsrichtingen opgesteld en besproken met alle partijen. Als oplossingsrichting kwam een combinatie van maaien, het gebied met waterplanten afbakenen en mensen informeren waar de waterplanten staan naar voren. Ook bleek dat de groei van fonteinkruid hier waarschijnlijk structureel is. Met het realiseren van de luwtmaatregelen waren ook vervolgstappen om samen oplossingen te vinden in zicht en grootschaliger oplossingsrichtingen zoals verdiepen van bepaalde vaarroutes of slimme combinaties van grondstromen. Helaas ziet Rijkswaterstaat met het stoppen van het project Luwtmaatregelen Hoornse Hop geen (innovatieve) mogelijkheden meer om een bijdrage te leveren aan het duurzaam beheer van de waterplanten in het Hoornse Hop. De vertaling van het inregelplan naar maatregelen van en met Rijkswaterstaat in de praktijk is daarmee uitgebleven.

Verzoek

Bij het stoppen van het project Luwtmaatregelen Hoornse Hop is door de heer Slangen van uw Ministerie een gesprek met provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat toegezegd over de waterplantenproblematiek in het zuidelijk IJsselmeergebied. De provincie Noord-Holland neemt het initiatief voor dit gesprek.

Graag willen wij ook bij u de in deze brief geschetste waterplantenproblematiek in Markermeer IJmeer agenderen en zonodig nader bij u toelichten. Rijkswaterstaat heeft bij het project Luwtmaatregelen Hoornse Hop getoond een goed oog te hebben voor de gebruikers van het water zoals de waterrecreant en de omgeving. Wij verzoeken u om aan Rijkswaterstaat die ruimte ook te geven in beleid en middelen om oplossingen te zoeken voor het regulier beheer van rijkswater. Verder steunen wij het voorstel van gebiedscoöperatie Gastvrije randmeren (zie bijlage bij de genoemde brief van de waterrecreatiepartijen) voor verlenging van de pilot in de randmeren, zodat met een door partijen gedragen maaiplan de problemen in het zuidelijk IJsselmeergebied opgelost kunnen worden zolang de waterplantenoverlast duurt.

Deze brief sturen wij u mede namens de provincie Flevoland, de gemeente Hoorn en de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren namens 16 gemeenten (zie bijlage).

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

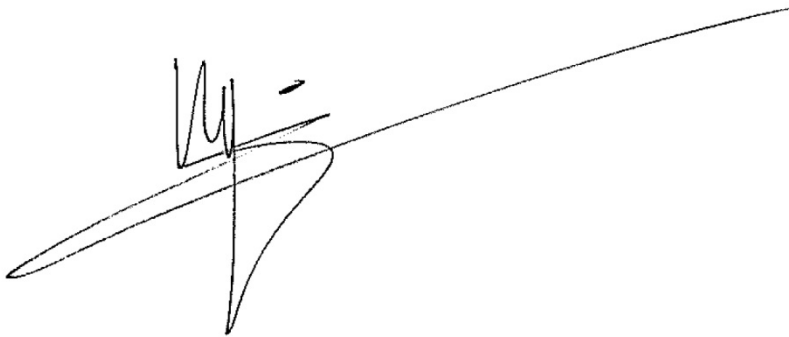
voorzitter

Deze beslissing is namens gedeputeerde staten genomen door het lid van het college dat met dit onderwerp is belast.

Bijlage met partijen die de brief van provincie Noord-Holland aan de minister over de waterplantenproblematiek in het zuidelijk IJsselmeergebied van januari 2017 (met kenmerk 630467/899477) steunen:

Provincie Flevoland

Gedeputeerde Rijsberman

Gebiedscoöperatie Gastvrije randmeren

Gemeente Hoorn

Voorzitter Dijksterhuis

Wethouder de Jong